

NAMESTO UVODNIKA: PROGRAMSKA SKUPINA VARNOST V LOKALNIH SKUPNOSTIH (2019–2024) – MEDNARODNI IN NACIONALNI ZNANSTVENI IN PROFESIONALNI VPLIV

GORAZD MEŠKO, ROK HACIN

Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, Ljubljana, Slovenija
gorazd.mesko@um.si, rok.hacin@um.si

V prispevku so predstavljene izbrane dejavnosti programske skupine na področju objav v mednarodnih znanstvenih publikacijah, vpliv na razvoj znanosti in prakse v Sloveniji, povezovanje z mednarodnim raziskovalnim in profesionalnim okoljem ter opravljanje različnih dejavnosti na področju znanstvenih združenj, mednarodnih in evropskih organizacij ter pri delu v uredniških odborih in opravljanju recenzij za mednarodne znanstvene revije v obdobju 2019–2024. Ugotovitve pregleda javno dostopne baze informacijskega sistema SICRIS kažejo, da so člani programske skupine opravili veliko kakovostnega dela s predstavljanjem raziskovanja v mednarodnih publikacijah, organizacijo nacionalnih konferenc o varnosti v lokalnih skupnostih, pojavljanjem v medijih in prizadevanji za dvig kakovosti prakse dela na področju varnosti v lokalnih okoljih.

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.fvv.10.2024.1](https://doi.org/10.18690/um.fvv.10.2024.1)

ISBN
978-961-286-912-0

Ključne besede:
programska skupina,
varnost,
lokalne skupnosti,
raziskave,
objave

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.fvv.10.2024.1](https://doi.org/10.18690/um.fvv.10.2024.1)

ISBN
978-961-286-912-0

INSTEAD OF THE EDITORIAL: PROGRAMME GROUP SAFETY AND SECURITY IN LOCAL COMMUNITIES (2019–2024) – INTERNATIONAL AND NATIONAL SCIENTIFIC AND PROFESSIONAL IMPACT

GORAZD MEŠKO, ROK HACIN

University of Maribor, Faculty of Criminal Justice and Security, Ljubljana, Slovenia
gorazd.mesko@um.si, rok.hacin@um.si

Keywords:

programme group,
security,
local communities,
research,
publications

The chapter presents selected activities of the program group in the field of publications in international scientific publications, the impact on the development of science and practice in Slovenia, connecting with the international research and professional environment, and performing various activities in the field of scientific associations, international and European organizations, as well as working on editorial boards and reviewing international scientific journals in the period 2019–2024. The findings of the review of the publicly available database SICRIS show that the members of the program group have done a lot of quality work by presenting research in international publications, organizing national conferences on security in local communities, appearing in the media, and trying to raise the quality of practice in the field of security in local environments.

1 Uvod

Leta 2015 smo začeli z delom programske skupine Varnost v lokalnih skupnostih (v nadaljevanju PS VLS) (2015–2018). Ob zaključku drugega obdobja raziskovanja programske skupine (2019–2014) in v pričakovanju podaljšanja dela v naslednjem obdobju (2025–2027) smo opravili krajšo analizo našega raziskovalnega dela in vpliva v mednarodnem in nacionalnem okolju.

Vpliv raziskovalnega dela se ocenjuje na več načinov. Najpomembnejši vpliv v slovenskem okolju so letne konference PS VLS. Letošnja konferenca je že deseta. Vsako leto izdamo zbornik, v katerem predstavimo primere dobre prakse iz okolja, kjer skupaj z občino organiziramo letno srečanje in praktikom predstavimo rezultate našega raziskovanja. Poleg letne nacionalne konference naše delo predstavimo tudi na drugih dogodkih Fakultete za varnostne vede Univerze v Mariboru, kjer raziskovalci predstavljajo svoje raziskovalne ugotovitve in se povezujejo s prakso ali pa na osnovi tega razvijejo predvsem aplikativne raziskovalne projekte, ki jih financirajo različna ministrstva in Agencija za raziskovanje in inovativno dejavnost Republike Slovenije (ARIS), ter tako nadgrajujejo temeljne vsebine, obravnavane pri raziskovanju v programski skupini.

V poglavju predstavljamo objave raziskovalcev programske skupine, ki izhajajo iz raziskovalnega dela v programski skupini ali projektov, ki so jih razvili na osnovi raziskovanja v času članstva v programski skupini. Prispevki so razvrščeni po sistemu točkovanja v sistemu SICRIS in nato na osnovi citiranosti v *Web of Science* in *Scopus*. Poleg tega predstavljamo ciljne raziskovalne projekte v obdobju 2019–2024 in povezanost z mednarodnimi znanstvenimi in profesionalnimi združenji in organizacijami ter delovanje v mednarodnih uredniških in drugih odborih, komisijah in delovnih skupinah.

2 Pregled dejavnosti raziskovalcev programske skupine Varnost v lokalnih skupnostih

V nadaljevanju predstavljamo pregled bibliografij članov programske skupine v SICRIS v obdobju 2019–2024 po kriteriju vseh zapisanih objav do septembra 2024 (COBISS Kooperativni online bibliografski sistem in servisi COBISS, n. d.).

2.1 Znanstveni članki

Raziskovalci PS VLS so med 1. 1. 2019 in 30. 9. 2024 objavili 148 člankov, od katerih je bilo v mednarodnih revijah v angleškem jeziku objavljenih 113 člankov. Od 113 člankov se na cilje raziskovanja v programski skupini navezuje 33 člankov, ki obravnavajo policijsko delo v urbanih in ruralnih okoljih, zasebno varovanje, detektivsko dejavnost, reforme policijske dejavnosti, posamezne vrste odklonskosti in kriminalitete (nasilje v šoli, ustrahovanje, femicid, kibernetško kriminaliteto), pravico do varnosti, občutke varnosti, zaznavanje varnosti, zaznavanje policije z vidika legitimnosti, družbene procese, družbene vezi in solidarnost, analize omejevalnih ukrepov v času pandemije covida-19 (predvsem policijskega dela in novih oblik kriminalitete) in testiranje situacijsko akcijske teorije prestopniškega vedenja (ruralno in urbano okolje, samokontrola). Poleg izvirnih znanstvenih člankov se z vsebino programske skupine povezujejo še štirje pregledni znanstveni članki, ki obravnavajo tematiko ruralne kriminologije, primerjalne kriminologije in korupcije ter organizirane kriminalitete (COBISS Kooperativni online bibliografski sistem in servisi COBISS, n. d.).

2.2 Poglavja v monografskih publikacijah

V tem delu predstavljamo pregled poglavij, objavljenih v knjigah, ki so jih izdale priznane mednarodne založbe in so uvrščene na seznam mednarodnih založb ARIS (CEA, Duncker & Humblot, Emerald, IGI Global, Nomos, Palgrave, Routledge in Springer). Poleg teh založb je knjigi o odzivanju na nasilje v družini in o ciljih trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov v angleščini izdala Univerzitetna založba Univerze v Mariboru. Teme poglavij v knjigah so obsegale vodenje javnih inštitutov, trgovanje z ljudmi, namene kaznovanja, krize in begunce, policijsko dejavnostjo v času covida-19, odklonskost v policiji, pluralno policijsko dejavnostjo, prestopniško vedenje in viktimizacijo mladoletnikov, viktimizacijo na podeželju, viktimizacijo in raziskovanje na področju viktimologije v Sloveniji, kartiranje kriminalitete, fokusne skupinske intervjuje v okviru ruralne varnosti, pravico do vode in kakovostjo življenja, svetlobno onesnaževanje okolja, evropsko odzivanje na nasilje v družini, pravno ureditvijo lokalne varnosti, spolno nadlegovanje v nočnih lokalih, legitimnostjo in samozaznavo legitimnosti policistov, ruralno kriminologijo v globalni perspektivi in v Evropi, čezmejno sodelovanje med policijami in tožilstvi, ekološke perspektive v Jugovzhodni Evropi, zeleno oz.

ekološko kriminologijo, okoljevarstvo in organizirano kriminaliteto. Prispevali smo tri gesla v *Encyclopedia of Rural Crime* in eno geslo v *Oxford Research Encyclopedias* (COBISS Kooperativni online bibliografski sistem in servisi COBISS, n. d.).

2.3 Uredništvo knjig in revij er gostujoča uredništva

Poudariti je treba uredništvo knjig o primerjalni kriminologiji, viktimologiji na Balkanu in kriminaliteti, povezani z vodo. Dva člana programske skupine sta sourednika vodilnih evropskih revij s področja kriminologije – *European Journal of Criminology* in *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*. Hkrati moramo izpostaviti gostujoča uredništva tematskih številčk revije *Policing – International Journal* o ruralni policijski dejavnosti in revije *International Criminology* o kriminaliteti, strahu pred kriminaliteto in okoljski škodi v ruralnih okoljih ter uvodnik v reviji *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice* o policiji, policijski dejavnosti in pandemiji covida-19 (COBISS Kooperativni online bibliografski sistem in servisi COBISS, n. d.).

2.4 Recenzije člankov v mednarodnih znanstvenih revijah

Člani programske skupine so opravili recenzije prispevkov v naslednjih mednarodnih znanstvenih revijah: *Cogent Economics & Finance*; *Crime Science, Crime, Law and Social Change: An International Journal*; *Criminology*; *Discover Global Society*; *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*; *European Journal of Criminology: Journal of the European Society of Criminology*; *European Journal on Criminal Policy And Research*; *Information Security Journal*; *International Criminal Justice Review*; *International Criminology*; *International Journal of Comparative and Applied Criminal Justice*; *The International Journal of Intelligence and Counterintelligence*; *International Journal of Sociology*; *Journal of Applied Security Research*; *Journal of Forensic Psychology Research and Practice*; *Journal of Qualitative Criminal Justice and Criminology*; *Journal of Trust Research*; *The Police Journal*; *Policing: An International Journal*; *Policing & Society*; *Political Psychology*; *Social Indicators Research*; *Social Sciences*; *CABI Reviews: Perspectives in Agriculture, Veterinary Science, Nutrition and Natural Resources*; *Crime and Delinquency*; *Criminal Justice Review*; *Criminology & Criminal Justice*; *Critical Criminology*; *Deviant Behavior*; *Global Crime*; *International Journal of Law, Crime and Justice*; *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*; *The Journal of Forensic Psychiatry & Psychology*; *Justice Evaluation Journal*; *Plos One*; *Police Practice and Research: An International Journal*; *Policing: A Journal*

of Policy and Practice; Sociological Spectrum; Sustainability; Current Sociology; The International Sports Law Journal; Journal of Offender Rehabilitation; The Journal of Research in Crime and Delinquency; Police Quarterly; Quality & Quantity; Regulation & Governance; Behaviour & Information Technology; Frontiers in Psychology; IEEE Security & Privacy: Building Confidence in a Networked World; International Journal of Emergency Management; Journal of Investigative Psychology and Offender Profiling; Journal of Information Science; The Prison Journal; The Australian & New Zealand Journal of Criminology; Health Psychology Report; Information Research; Journal of Comparative Research in Anthropology & Sociology; Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing; Journal of Public Affairs; Law & Society Review; Psychology, Crime & Law; Social Justice, Victims & Offenders; Feminist Criminology; Journal of Universal Computer Science; Justice Quarterly; Security Journal in Substance Use & Misuse.

3 Citiranost del raziskovalcev programske skupine Varnost v lokalnih skupnostih

Citiranost kaže na znanstveni vpliv raziskovanja v mednarodnem okolju v revijah, ki so uvrščene v *Web of Science* in *Scopus*. Kriterij, ki smo ga v SICRIS postavili za ugotavljanje citiranosti, je za objave v obdobju 2019–2024 in citate v istem obdobju. Podatki o citiranosti zunaj *Web of Science* in *Scopus* so na voljo v *Google Scholar*, vendar vsi člani programske skupine nimajo uporabniškega imena na tej platformi, zato smo upoštevali samo rezultate iz SICRIS. V tabeli 1 predstavljamo deset najvišje rangiranih objav v mednarodnih revijah v obdobju 2019–2024. V tabeli 2 pa so predstavljeni citati vseh članov programske skupine od začetka prvega obdobja raziskovanja (2015) do septembra 2024.

Tabela 1: Čisti citati objav v mednarodnih publikacijah 2019–2024 (Web of Science in Scopus)

Članek/poglavje	Revija/knjiga	Leto objave	Citati v Web of Science	Citati v Scopus
A global analysis of the impact of COVID-19 stay-at-home restrictions on crime	<i>Nature Human Behaviour</i>	2021	123	139
The effects of justice judgments on police legitimacy across urban neighborhoods	<i>Crime and Delinquency</i>	2020	31	31
A real-world information security performance assessment using a multidimensional socio-technical approach	<i>PloS One</i>	2020	5	12

Članek/poglavje	Revija/knjiga	Leto objave	Citati v Web of Science	Citati v Scopus
Rural criminology – A challenge for the future	<i>European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice</i>	2020	9	8
Access to safe and affordable drinking water as a fundamental human right	<i>The Emerald Handbook of Crime, Justice and Sustainable Development</i>	2021	/	7
A case study of rural crime and policing in Pomurje region in Slovenia	<i>Journal of Rural Studies</i>	2021	5	6
The compensatory effects of inner and outer controls	<i>European Journal of Criminology</i>	2019	5	6
What is crime? A search for an answer encompassing civilisational legitimacy and social harm	<i>Crime, Law and Social Change</i>	2019	5	3
Police reforms in Slovenia in the past 25 years	<i>Policing</i>	2021	5	2
Physical teen dating violence in high school students in Slovenia	<i>New Directions for Child and Adolescent Development</i>	2022	4	4

Vir: COBISS Kooperativni online bibliografski sistem in servisi COBISS (n. d.).

Tabela 2: Čisti citati objav v mednarodnih publikacijah 2015–2024 (Web of Science in Scopus)

Članek/poglavje	Revija/knjiga	Leto objave	Citati v Web of Science	Citati v Scopus
A global analysis of the impact of COVID-19 stay-at-home restrictions on crime	<i>Nature Human Behaviour</i>	2021	123	139
Police self-legitimacy, use of force, and pro-organizational behavior in Slovenia	<i>Trust and Legitimacy in Criminal Justice</i>	2015	75	35
Is the criminogenic effect of exposure to peer delinquency dependent on the ability to exercise self-control?	<i>Journal of Criminal Justice</i>	2015	35	/
The effects of justice judgments on police legitimacy across urban neighborhoods	<i>Crime and Delinquency</i>	2020	31	31
The code of silence and female police officers in Slovenia	<i>Policing</i>	2016	13	22
Measuring information security performance with 10 by 10 model for holistic state evaluation	<i>PloS One</i>	2016	13	22

Članek/poglavje	Revija/knjiga	Leto objave	Citati v Web of Science	Citati v Scopus
Assessing police-community relationships: is there a gap in perceptions between police officers and residents?	<i>Policing & Society</i>	2016	11	12
A real-world information security performance assessment using a multidimensional socio-technical approach	<i>PLoS One</i>	2020	5	12
Police integrity in Slovenia	<i>Measuring Police Integrity Across the World</i>	2015	/	12
Rural criminology – A challenge for the future	<i>European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice</i>	2020	9	8

Vir: COBISS Kooperativni online bibliografski sistem in servisi COBISS (n. d.).

4 Sklepne misli

Poleg številnih raziskovalnih, znanstvenih in strokovnih prispevkov so se raziskovalci PS VLS odzivali tudi na aktualne družbene probleme in sodelovali v intervjujih na televiziji, radiu in/ali drugih medijih. Kot gostje oddaj ali intervjuvanci v medijih so se pojavili osemintridesetkrat. Baze raziskovanja programske skupine (2017) so dobile svoje mesto v Arhivu družboslovnih podatkov (ADP), sledi pa še vpis baz iz leta 2022. V ADP je tudi baza iz uvodne raziskave o varnosti v lokalnih skupnostih iz leta 2011. Poleg tega smo vsebine raziskovalnega dela vključili v pedagoški proces Fakultete za varnostne vede Univerze v Mariboru in raziskovalno dejavnost razširili na več ciljnih raziskovalnih projektov, ki sta jih financirala ARIS in Ministrstvo za notranje zadeve, kjer smo intenzivirali sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in policijskimi enotami na lokalni ravni. V nadaljevanju programske skupine (2025–2027) načrtujemo analizo podatkov o varnosti v lokalnih skupnostih iz leta 2022 in poglobljeno analizo področja zagotavljanja varnosti v lokalnih okoljih. Sledi tudi prva longitudinalna analiza podatkov iz 2011, 2017 in 2022. Načrtujemo tudi razširitev dejavnosti raziskovanja v mednarodno okolje, ki smo ga že začeli s članstvom v Academy of Criminal Justice Sciences, American Society of Criminology, European Crime Prevention Network, European Forum for Urban Security, CEPOL in drugih organizacijah ter delovnimi skupinami mednarodnih združenj za primerjalno kriminologijo, preprečevanje kriminalitete v lokalnih skupnostih in policijsko dejavnost. Ne nazadnje raziskovalci programske skupine

opravijo vse več recenzij prijav raziskovalnih projektov za različne nacionalne in evropske raziskovalne organizacije s področja varnosti in kriminologije ter preprečevanja kriminalitete.

Viri in literatura

COBISS Kooperativni online bibliografski sistem in servisi COBISS. (n. d.). *Varnost v lokalnih skupnostih – primerjava ruralnih in urbanih okolij [P5-0397]. Bibliografski kazalci raziskovalne uspešnosti (2019–2024)*.
https://bib.cobiss.net/bibliographies/si/webBiblio/bib351_20240922_155444_p5-0397.html

